

JAUNAIS ČĒS

AGROFIRMAS «KRASNII OKTJABRJ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

Cena 2 kap.

Agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» Sociālistiskās saistības 1988. gadam

Agrofirmas darbalaužis atbalsta Padomju Savienības Komunistiskās partijas izstrādāto kursu mūsu zemes sociāli ekonomiskās attīstības paastrināšanā. Īstenojot PSKP XXYII kongresa un vēlāko PSKP CK Plēnumu lēmumus, aktīvi iekļaujamies pārkārtošanās otrajā posmā. Cenšoties dot visautas lietā savu pienācīgu ieguldījumu, pienācīgi sagaidīt PSKP 19. kongresu, balstoties uz plaši attīstītu sociālistisko sacensību par augstu kvalitāti katrā darba vietā, 1988. gadam uzņemamies šādas sociālistiskās saistības:

LAUKSAIMNIECĪBĀ

Lai celtu augšņu auglību, iestrādāt ne mazāk par 90 tūkstošiem tonnu organiskā mēslojuma, ne mazāk par 20 tonnām katrā arāzemes hektārā, 1420 tonnas minerālmēslu (darbīgajā vielā).

Ar augu aizsardzības ķīmiskajiem līdzekļiem apstrādāt 2100 hektārus sējumu. Ar ūdensaimniecības pārvietojamās mehanizētās kolonnas spēkiem nosusināt 100 hektārus pārmītro augšņu, ar kolhoza brigādes spēkiem nosusināto zemu rekonstrukciju veikt 200 hektāru platībā, nokaljot 700 hektārus.

Visus lauku darbus izpildīt organizēti un optimālos agrotehniskos termiņos. No sējumu hektāra ievākt 39 centnerus graudu, 300 centnerus kartupeļu, 65 centnerus daudzgadīgo zālāju sienā, 7,4 centnerus līnšķiedras un 600 centnerus lopbarības sakraugu. Nodrošināt šādu kopievākumu: 7800 tonnas graudu, 1200 tonnas kartupeļu un 130 tonnas līnšķiedras.

1988. gadā valstij pārdot 1270 tonnas graudu, 620 tonnas kartupeļu, 130 tonnas līnšķiedras, 10 tonnas līnsēku un 2,5 tonnas medus.

Sekmīgi pabeigt rudens aršanu 1989. gada ražām. No 1988. gada ražām sabiedriskā sektora ganāmpulkam sagāvot ne mazāk par 33 centneriem barības vienību, rēķinot uz vienu nosacīto liellopu, tajā skaitā 2400 tonnas sienā, 7000 tonnas skābbarības, 9000 tonnas skābsienā, 2200 tonnas salmu, 6000 tonnas lopbarības sakraugu un 4000 tonnas lopbarības graudu.

No govs izslaukt vismaz pa 5450 kilogramiem piena, bet kopā tā saražot 8300 tonnas. Valsti pārdoši no sabiedriskā sektora 8250 tonnas piena, no individuālā — 850 tonnas, pavisam kopā — 9100 tonnas.

No 100 goviem iegūt vismaz 83 teļus, lai ne mazāk par 98 procentiem teļišu, kas paredzēts ganāmpulka atjaunošanai, atbilstoši standartam. Nobarojamajiem liellopiem nodrošināt 820 gramus lielus dzīvsvara pieaugums diennaktī. Ne mazāk par 94 procentiem liellopu valstij realizēt augstākajā barojumā, 90 procentus jaunlopu piegādāt lielākā par 420 kilogramiem svarā, 98 procentus piena — pirmajā šķirā.

Panākt, lai realizējamo liellopu vidējais svars būtu vismaz 500 kilogramu. Gaļai nobarot lopus ar 2120 tonnām kop-svarā. Panākt, lai cūkas ik diennakti pienemas svarā par 530 gramiem, iegūt 14400 sīvēnus. No katrām 100 pamata vāsiniečiem 2400 sīvēnus, I un II kategorijā

valstij piegādāt ne mazāk par 80 procentiem cūku. No sabiedriskā sektora pārdot 2070 tonnas lopu, no individuālā — 120 tonnas, kopā 2170 tonnas.

Dīvpadsmitās piecgades trešā gada plānu piena pārdošanā valstij izpildīt līdz 20. decembrim, gaļas — 28. decembrim.

Pabeigt visu augkopībā nodarbināto apakšvienību pārvešanu uz darbu pēc pilna saimnieciskā aprēķina, bet lopkopības fermas — pēc kolektīvo darbuzņēmēju līgumu principiem.

Lai sekmīgi un savlaicīgi veiktu visus lauku darbus, kvalitatīvi un laikā izremontēt augsnēs apstrādes tehniku, lopbarības sagādes mašīnas, graudu novākšanas kombainus, kartupeļu kombainus, līnu kombainus un sagatvot kalšu saimniecību.

Celt mašīnu un traktoru parka ekspluatācijas līmeni, turpināt cīņu par augstu darba, ražošanas un tehnoloģisko disciplīnu, darbu efektivitāti un kvalitāti. Ietaupīt 12 tonnas dīzeldegvielas un 5 tonnas benzīna. Ieviest ražošanā 8 racionālizācijas priekšlikumus ar 11,2 tūkstošiem rubļu lielu ekonomisko efektu.

Darba ražīgumu paaugstināt par 1,2 procentiem pret plānoto, produkcijas pašizmaksu samazināt par 0,4 procentiem.

RŪPΝIECĪBĀ

Siera rūpnīca

Rūpniecīkās ražošanas gada apjomu uzdevumu izpildīt līdz 1988. gada 30. decembrim, vīrs plāna izstrādāt un realizēt produkciju par 110 tūkstošiem rubļu, tajā skaitā 20 tonnas siera, 20 tonnas sviesta un 10 tonnas piena cukura. Darba ražīgumu pret plānoto palielināt par 0,1 procentu, par 0,1 procentu samazināt produkcijas pašizmaksu attiecībā pret plānoto. Samazināt darba laika zudumus, turpināt kāļu mājas un ūdeņu attīrišanas ietašu tehnisko pārbrūnošanu. Izejvielu un pālīgmatieriālu, rezerves daļu, degvielu un smērvielu ietaupīt par 30 tūkstošiem rubļu, izstrādāt un ražošanā ieviest 15 racionālizācijas priekšlikumus ar kopīgo ekonomisko efektu 10 tūkstoši rubļu.

Izaudzēt un iedzīvotājiem pārdot 3 tonnas gurķu un tomātu, 30 tonnas gaļas, 40 tūkstošus ziedu. Visās darba vietās stingri ievērot drošības noteikumus, izskauš traumatismu ražošanā, disciplīnas un sabiedriskās kārtības noteikumu pārkāpumus.

Uzņemties šefību par lielfermu «Progress» ganāmpulka produktivitātes un sierošanai noderīga piena ieguvies palielināšanā.

Cietes rūpnīca

Produkcijas ražošanas un realizācijas plānu izpildīt līdz 25. decembrim, vīrs plāna saražot 100 tonnas kartupeļu cietes. Panākt, lai sezonā diennaktī varētu apstrādāt 100 tonnas bumbuļu. Izgatavot 200 tonnas konfekšu «Gotīņa».

Par 5 procentiem vīrs plāna paaugstināt darba ražīgumu, visnotaļ cīnīties par darba disciplīnas uzlabošanu, likvidēt darba kāvējumus. Salīdzinot ar 1987. gadu, kadru mainību samazināt par 10 procentiem, bet produkcijas pašizmaksu ar šo periodu — par 3 procentiem.

Linu fabrika

Linšķiedras izlādi, salīdzinot ar 1987. gadu, palielināt par 55 tonnām, tajā skaitā garās — par 34 tonnām. Darba ražīguma pieauguma uzdevumu pārsniegt par 1,5 procentiem, bet produkcijas pašizmaksu samazināt par 2 procentiem, par 0,1 procentu pret normatīvu palielināt garās un tsās šķiedras vidējo numuru, garās šķiedras iznākumu palielināt par 0,5 procentiem pret faktisko 1987. gadā.

Kadru mainību, salīdzinot ar 1987. gadu, samazināt par 10 procentiem, ietaupīt virs noteiktajām normām 15 tūkstošus kilovatstundu elektroenerģijas.

CELTΝIECĪBĀ

Nodot ekspluatācijā kolhoza sektorā:

augu aizsardzības laboratoriju ar 450 kvadrātmētru derīgo platību, tirdzniecības centru 1000 iedzīvotāju apkalpošanai, bērnu dārzu un mazbērnu novietni ar 90 vietām, vienpadsmīt viendzīvokļu mājas, elektrokatlu māju ar 1500 kilovaļstundu jaudu, angāru.

Kapitāli izremontēt Zaseku un Leinišķu liellopu fermas.

Valsts sektorā uzņīvēt 18 dzīvokļu māju ar 1074 kvadrātmētru kopīgo dzīvojamu platību, 0,8 kilometrus garu siltumtrāns, rezervuārus mazutu uzglabāšanai ar 1000 un 2000 tonnu ietilpību, paplašināt siltumnnīcu, uzcelt sporta laukumu un pabeigt cietes rūpnīcas rekonstrukciju.

Iesākt kolhoza sektorā 36 dzīvokļu mājas celtniecību ar 1604 kvadrātmērus lielu kopīgo platību, minerālmēslu nolikavu 2000 tonnām un siera šķūni 800 tonnām, valsts sektorā — 60 dzīvokļu māju ar 2653 kvadrātmētriem derīgas platības, bērnu dārzu ar mazbērnu novietni 140 vietām un konditorijas cehu.

IDEJSKI POLITISKAI UN KULTŪRIZGLĪTOJOŠAIS DARBS

Uzlabot iedzīvotāju kultūrālo apkalpošanu, pilnīgāk izmantot kultūras namu, kinonamu, bibliotēku un lasītavu, sporta būves, sekmēt sarīkojamo kultūras pasākumu idejskā un mākslinieciskā līmena paaugstināšanos, sarīkot 10 tematiskus vakarus. Pastiprināt ateistisko propagandu, plāsi propagandēt un attīstīt padomju sadzīves un darba tradīcijas. Pastāvīgi stiprināt kultūrizglītojošo iestāžu materiālo bāzi.

Turpināt kolhoza ciemata Riebiņi, sieja rūpnīcas un tās attīrišanas ierīci, atpūtas bāzes labiekārtošanu, kāram agrofirmas darbiniekam ciematu labiekārtošanā nostrādāt vismaz 4 dienas.

Uzlabot veselīga dzīvesveida propagandu, sociālistiskajā sācenībā iesaistīt ne mazāk par 90 procentiem strādājošo. Uz lauksaimeskās un rūpnieciskās profila mācību iestāžu ar agrofirmas stipendiām nosūtīt mācīties vismaz 5 cīlvekus. Sagatavot 3 mehanizatorus, kvalifikācijas celšanas kurso apmācīt 10 automāšu vadītājus, 10 mehanizatorus un 5 govi mehanizētās slaušanas operatorus.

Uz sociālistisko sacensību uzaicināts Jēkabpils rajona PSKP XXY kongresa agrofirmas kolektīvs.

Par kārtību kā skatei

Par tehnikas remonta sākumu pieņemts uzskaitīt gāda noslēgumā, kad lauku darbi padarīti un tehnika savākta vienkopus — 1. oktobri. To varētu attiecināt uz pašgājējām mašīnām, kuras tiek izmantotas attiecīgās sezonās, piemēram, kombainiem, tāču piekabes inventāram vienmēr jābūt kārtībā. Beidzi uzdevumu, darba rīkus notīriji, sakārtoji un novietojoji, lai glabājas līdz nākamajai vajadzībai. Tiesi tādu stāvokli cenšas panākt agrofirmas kolhoza mehanizatori. Viņiem vēl daudz jāizdzara tehnikas uzglabāšanas laukuma labiekārtošanā, tā darba precīzā organizēšanā. Ko šajā sakārībā var papildināt šī laukuma saimnieks Nikolajs Gritčins?

— Pirms tehnikas ieziemošanas laukums paplašināts — papildus sagatavota platība četrus tūkstošus kvadrātmētru lielumā — tur tagad uzglabājās kultivatori un ietilpīgās traktori piekabes sienā un zāles masas transportēšanai. Tuvākajā nākotnē būtu jāpaveic darbi, lai tehnikas uzglabāšanas laukuma labiekārtošanā apstākļos būtu sauss, lai pa dubļiem nevajadzētu braukt uz to. Tehnikas ieziemošanas skate — to nācās atlīkt uz dažām dienām, jo nebūjām paguvuši visas mašīnas, piekabes rīkus sakārtoj, sarinot uz paliktiem, pārkāpt ar aizsargkrāsā, cumījās riteņus, podzīšu-

ties pret rūsu. Arī aizvākt «liekās» — nevajadzīgās, norakstītās vienības, atbrīvoties no piegrūzošās. Vārdu sakot, lai šīs laukums vienmēr būtu tādā stāvoklī kā uz skati.

— Tas patiesām būtu labi. Sāku mā gan nākšies nopietni pastrādāt, jo kārtības ieviešana ir daudz grūtāka par tās uzfurešanu vēlāk. Vai jau esat ko izdarījuši?

— Agrāk uz šī laukuma apgrozījās daudz laužu, tagad nemana — bez vajadzības te nav ko stāgt. Bet vajadzība ir tikai tāda — panemt sakārtofu rīku un tādu pat novietot atpakaļ. Visu izdarot savai cīlgāgi. Kopā ar inženieritehnisko dienestu sastādām mehanizatoru rīcībā nodotās tehnikas sarakstus, lai es zinātu, kas kam pieder, visiem piekabes rīkiem uzkrāsosim mehanizatoriem nodoto traktoru numurus — tādād, varēs izmantot tikai savus. Salabosim vecos un ierīkosim jaunus nozogojumus. Mehanizatoriem tiks dotas tiesības pārbaudīt, kā uzglabājās viņu atbildeibā nodotā tehnika, parūpēties, lai viss atbilstu standartiem.

— Kāds stāvoklis ir piekabes inventāra gatavībā darbam pašlaik?

— Remonts rit pēc grafika. Vēl no katra ražošanas iecīrība jāsakārt pa kādiem pieciem kultūrātājiem un tādā...

ATTĒLĀ: tehnikas uzglabāšanas laukuma pārzinis N. Gritčins apmie-

rināts — visi darbi rit pēc grafika.

A. MEŽMALA foto

PĀREJAS SMAILE

Kolhoza «Krasnij Oktjabr» kolektīvs jau divus gadus strādājis pēc zinātniski nopamaļoties saimniekošanas sistēmas, kas deva iespēju nostabilizēt ražošanu, gūt garantēti augstas ražas, attīstīt lopkopību. Aizvien paplašinot un izvēršot ražošanu, saimniecība bija uzkrājusi pietiekamu potenciālu, lai pastāvīgi tās rīcībā būtu brīvi līdzekļi. To pietika pašfinansēšanai, radās vēl arī uzkrājumi. Līdz brīdim, kad tika izveidota agrofirma, līdz siera rūpniecības un linu fabrikas iekļaušanai tajā, kad kolhozs kļuva par bāzes uzņēmumu, saimniecība jau bija zināma pieredze savu ražošanas uzdevumu izpildes, savas attīstības finansēšanai tā, lai tas atmaksatos. Iekräjumi nodevēja, lai jaunajos agrofirmas apstākļos varētu iesākt rūpniecības ražošanas modernizēšanu, tajā skaitā cietes rūpniecības rekonstrukciju, lai varētu ieprakt no saimniecībām izejvielas siera ražošanai.

Ar sevišķu interesu agrofirma uzņēma PSKP Centrālās Komitejas pagājušā, 1987. gada, janvāra un jūnija Plēnumu lēmumus, kas pavēra jaunus apvāršņus saimniecības darbības veidošanā. Pildot savu galveno uzdevumu, kas paredzēts saskaņā ar PSRS Pārtikas programmu — palielināja lauksaimecības produktu ražošanu. Vienlaicīgi ar to tika veikts darbs, lai arī firma kopumā, visas tās ražojošās apakšvienības katrā par sevi sagatavotās darbam pašfinansēšanās un pašapmaksāšanās apstākļos.

Jautājuma, kā darbs ir veicies, cik droši varam uzsākt jauno posmu, cik sekmīga ir mūsu pāreja uz pilnu saimniecīko aprēķinu, apspriešanai bija veltīta kārtējā agrofirmas partijas organizācijas sapulce. Tajā runāja linu fabrikas ekonomiste, ceha pirmorganizācijas sekretāre Kira Krišuka, komunisti Pēteris Zukulis un Vasilis Filimonovs, kuri atbildīgi par svarīgāko produktu veidu — piena un kartupeļu sagādes no iedzīvotājiem organizēšanu, saglabāšanu un pārstrādi, kā arī

cit, agrofirmas generāldirektors Rūmualds Kavinskis. Viņi pamatojot atzīmēja, ka visi pārstrādes uzņēmumi, pildot PSKP CK Plēnumu lēmumus un gaļavojošes pārejai uz darbu jaunajos apstākļos, izdarījuši vienu no galvenajiem priekšnoteikumiem: radījuši drošus pamatus ražošanas uzdevumu izpildei.

Grūtāk klājās linu fabrikai, jo tās darba rezultāti ļoti stiprā mērā atkarīgi no izejvielu kvalitātes. Bet tā aizvadītajā sagādes cēlēnā par lieklākajai dalai gan bija ar palielinātu mitrumu, gan stipri piesārnota ar nezālēm. Pagaidām rūpniecība vēl nav tādu iespēju, lai plānojai apmēros varētu nodarboties ar papildus žāvēšanu un šķirošanu. Darbs jo vairāk sarežģījās otrajā ceturksnī, kad avarēja apsildes katls, to vajadzēja demontēt, labot un no jauna uzstādīt.

Veiksmīgs bija darbs cietes rūpniecībā, jo te sākusies rekonstrukcija. Šis uzņēmums pāriet uz cietes ražošanu pēc progresīvas hidrociklonu tehnoloģijas, apgūst jaunu veidu produkcijas izlaidīti, tajā skaitā pārstrādās turpat 1200 tonnas augļu. Tiks demonstrēta vecā iekārta, kas bija mazražīga un aizņēmē daudz vietās, to nomaina hidrociklonu līnija ar jaudu 200 tonnas kartupeļu diennaknī. Attiecīgi tiek piešķiņota arī citā iekārta, ko izmanto cietes ražošanai.

Siera rūpniecību mēs pamatojot uzskātām par labāko savā firmā, apgādātu ar modernu iekārtu. Pagājušā gada nogēlē bažas radīja neskaidrības ar piena piegādātāju kontingētu, jo tā šī produkta daudzuma, ko ražo mūsu pašu rajona saimniecības, ir par maz, lai uzņēmums spētu izpildīt savus plānotos uzdevumus. Tagad jautājums atrisinās — dalu izejvielas saņemsim no Stučkas, Jēkabpils, Rēzeknes un Daugavpils rajoniem. Jāizpilda vairāki neatliekami uzdevumi, kas paredzēti ražošanas turpmākai nostabilizēšanai — par tiem runāja komunists Pēteris Zukulis, vienlaicīgi atgādinot par iespējām, uz ko balstās risinājumu varianti.

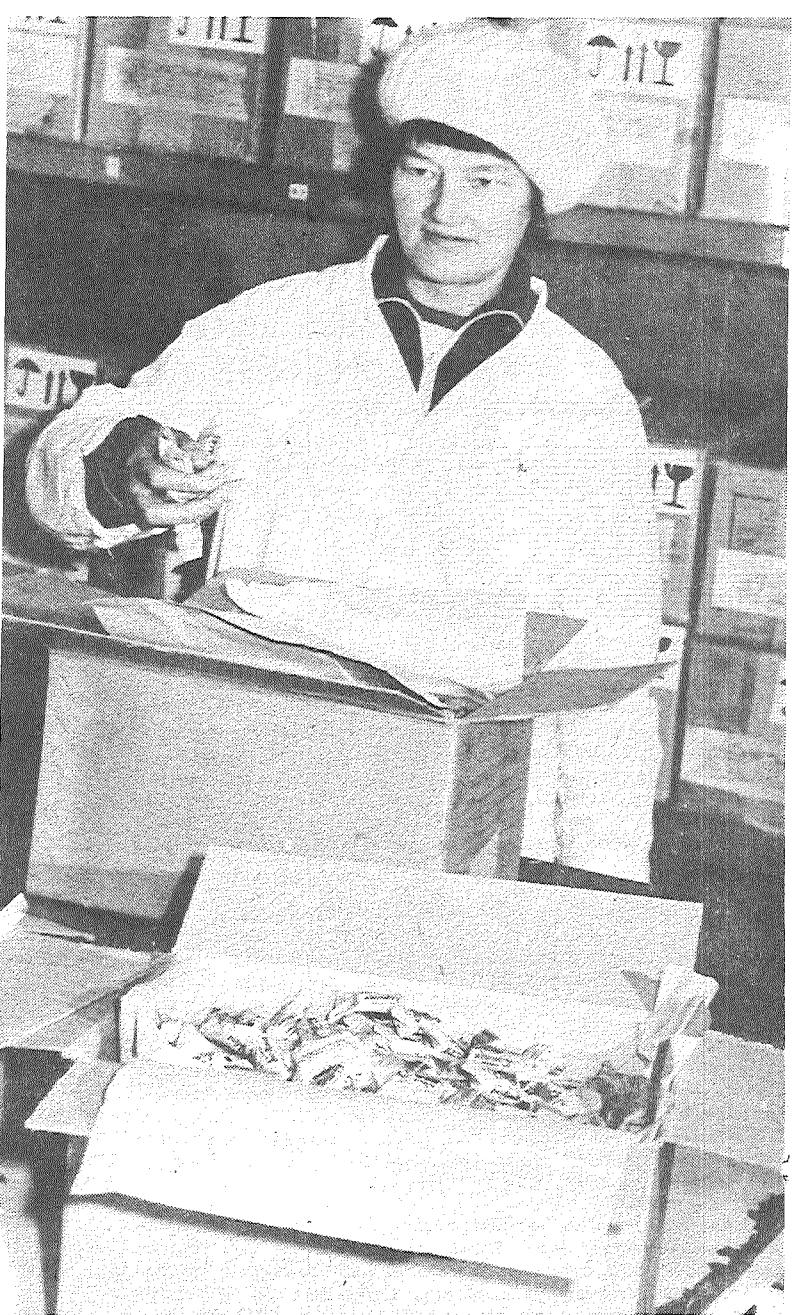
Visi jautājumi, kas saistīs ar saimniecības darbības organizēšanu un vadīšanu agrofirmā, tiek izlemti koleģiāli, vadību šajā atbildīgajā un nebūt ne vieglajā posmā uzņēmūšies komunisti. Tāpat koleģiāli izskatīti ceļi pārejai uz darbu pēc pilnīga saimniecīskā aprēķina.

Par mezgla jautājumiem, kas izvirzās, tēlojot jaunos uzdevumus, runāja agrofirmas generāldirektors Rūmualds Kavinskis, pievēršot uzmanību tam, ka jau tagad jāredz arī rezultāti, ko agrofirmas attīstībai dos visu ražošanas apakšvienību darba organizācija pēc pilna saimniecīskā aprēķina metodēm. Sevišķu lomu iegūst celtniecība — dzīvoļu, saimniecisko un sadzīves būvju, tāpat pati organizācija, kurai jāizveido pieņēmīga materiālā bāze. Firmā ir vienas iespējas, lai celtniecības industriju droši nostādītu tādā pat līmenī, kā lielākās šādas organizācijas rajonā. Te, tāpat arī citur, jāievieš un jānostabilizē darba racionāla organizācija, jāpanāk visu kolektīvu locekļu līdzdomāšana un līdzdarbošanās kopīgo uzdevumu risināšanā. Katram vadītājam jābūt labi pārdomātiem plāniem, tāpat arī brūnotam ar precīzi izstrādātu sistēmu šo plānu efektīvai izpildei. Citiem vārdiem, katram vadītājam, lai kādū posteni ieņemtu, psiholoģiski jāpārorientējas uz tādām darba un attiecību ar padotajiem metodēm, kuras sekmē visu kolektīvu locekļu iniciatīvas atraisīšanu.

Komunisti bija vienisprātis, ka PSKP CK janvāra un jūnija (1987. gads) Plēnumu lēmumi ievadījuši ne tikai jaunu cēlēnu fiziskajā pārkārtīšanās ceļā, bet arī visu cilvēku domāšanā. Tāpēc nemot vērā to, ka ir visi priekšnoteikumi, pāreju uz darbu jaunajos apstākļos cēlēnas ievirzīt tā, lai katram būtu iespējami lielāks efekts, lai mēs sekmīgi varētu veikt savu pamatlīdzīkļu — ražot iedzīvotājiem vairāk pārtikas produktu. Ľoti aktuāli izvirzās arī pārkārtīšanās ideoloģiskajā un politiskajā darbā, pamudinot sasparoties arodbedības organizāciju, komjaunatni, vairāk padziļināt sociālistiskās sacensības efektivitāti, rostīgāk nodarboties ar pirmrindas metožu propagandā un ieviešanu darba iecirkņos, pilnīgot morālās un materiālās stimulēšanas sistēmu.

Visi šie jautājumi, ko izskatījām sapulcē, tās lēmumi tiek plaši iztīrīzati kopīgajā atklātajā partijas un saimniecībā aktīva sapulcē II ceturksnī.

Zoja AGAFONOVA,
agrofirmas partijas komitejas sekretāre

Pagājušajā gadā cietes rūpniecības konfekšu cehs strādāja nepārtrauktī, nevis kā agrāk — tikai negaru sezonu, tāpēc arī produkcijas izlaists turpat divas reizes vairāk — ap 195 tonnām konfekšu «Gotiņu». Lielu palīdzību vasaras brīvdienās sniedza skolu jaunatne. Palielinot ražošanas apjomu, pieaudzis strādājošo skaits ceħā. Agrāk ar uzdevumiem tika gala 14—15 sievietes, tagad te strādā jau 24 ietinējas un citu operāciju veicējas.

Visa izgatavotā produkcija izgājusi caur konfekšu iepakotājas un svērējas Annas Vaivodes (attēlā) rokām.

No Braku kalna

Latviešu prozas klasikā Rūdolfs Blaumanis šogad jau aprīteja 125. dzimšanas gadsaknā. Sakarā ar šo notikumu lielākā uzmanība tika pievērsta memoriālajai mājai-muzejam Brakos netālu no Ērgļiem. Te ir pabijsi visi, kam kaut cik pazīstama latviešu literatūra, arī svētkos, kad tiek izrādītas ainas no R. Blaumanī darbiem, skanējušas vina dzejā vārdos. Skaņušies no kalna uz mežainajām lālēm un nokāpuši gravā pie Strauti, stāgājuši pa rakstnieka iemīlotajām takām un bijuši pie pirts diķa.

Pagājušā gadījuma vidū te bija Ērgļu pilsmuižas barona Tzenhauzena kvotes māja, zeme, ko ieskāva apmēram 250 pūriņetas mežu. Mūsu dienās bija dzīvojamā māja, klētīna, rija, kūts ar laidaru un vagūzi, pirtiņa. Atsevišķas celtnes, bet Latvijā senāk lauku sētas bijušas vairāk vai mazāk noslēgtas. Lielā Tēvijas kara laikā Braku bija pilnīgi nopostīti, pieminētās ēkas uzceltas pēckara gados, godinot R. Blaumaņa piemiņu. Tātad, nepretendē uz to kopskatu, kāds te bija rakstnieka dzīves laikā.

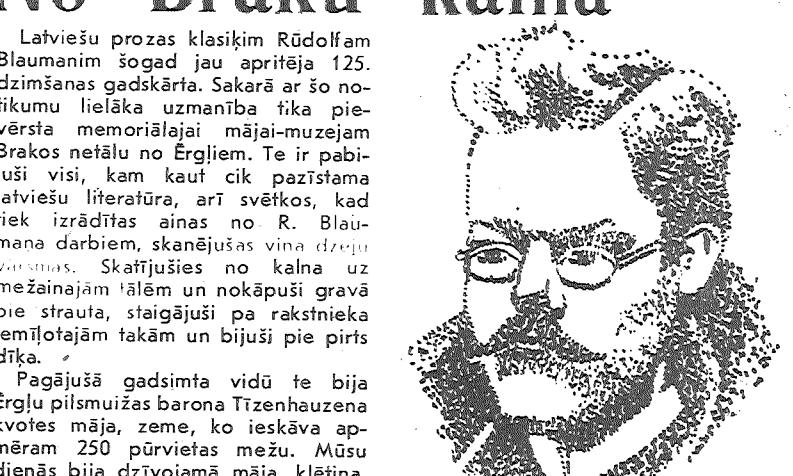
Ideja par Braku atjaunošanu «vecajā izskatā» radusies 1985. gadā, sadarbojoties Madonas rajona partijas komitejai ar novadpētniecības muzeju. Tika atrastī līdzekļi, cilvēki, kuri kērās pie projekta izstrādāšanas, un darbs ir iestācies.

Ko tagad varēs redzēt no Braku kalna?

Paredzēts, ka tie atdzims ne tikai arhitektoniski, bet arī ainaviski. Projekta autori ir Latvijas Valsts meliorācijas projektēšanas institūta galvenais arhitekts Jānis Vilciņš, kurš izstrādājis sētas rekonstrukciju, un projekta galvenais inženieris Ēvalds Kančs — meliorātīvo daļu.

Gadu gaitā parādījušās jaunas mežu audzes, pazuduši celiņi — tie visi tiek novākti vairākām atjaunošanai. Dalījīgi atjaunojot vecos grāvus, dārzus, pļavas, bijušo robežu vizuālo skāfiju. Uzītas vietas, kur kādreiz stāvēja zirgu stallis ar klētiņu, sīklopus kūts, vēl viena klētiņa — tas viss tiek atjaunojots sākotnējā izskatā kā guļbūvēs ar krustā cirstiem pakšiem, līdzīgi kā vēlākās.

Vienīgais to dienu «dzīvaiš» liecīnieks ir mežrožu krums Braku māju pagalmā. Bet pavismā drīz te varēs redzēt ainas, ko skatīja rakstnieks. Un kā lai tad neuzkāpj kalna pašā galā un, skatīties uz Tālavas mežiem, neatceras un nedeklamē «Tālavas taučētāju»?

un tamīdzīgi.

Lai to visu varētu panākt, projekta autori, daudz strādājuši ar arhīviem, Brīvdabas muzejā, tikušies ar cilvēkiem, kuri ko atcerējās no senajiem laikiem.

Melioratori jau iztīrījuši pirtījas dīķi, sakārtojuši sētu un apkārtējo laukumu. Tāpat tiek atjaunoti ne tikai ēkas, bet arī tilpiņi, grantētais celiņš uz Pākšenu mājām. Būs pīts zogs, neliels puķu dārziņš, atjaunojot R. Blaumaņa pāsrociņi veidotais «vecais dārzs». Tuvumā domā uzcelt arī brīvdabas estrādi, kur būtu tāta vieta R. Blaumaņa radīto literāro tēlu atdzīvināšanai.

R. Blaumaņis Brakos pēdējo reizi bija 1908. gada pavasarī, cerēdams atgūt iedragāto veselību. Bet pienāca rudens un no šejiņes nācās atvadīties — smagi slimu mājas laudis viņu gar riju, pāri avotīņam plavas malā, pāri pļavai aiznesa uz lielceļu, kur gādīja Jumurdas muižas ārstā Liepiņa kariete...

Vienīgais to dienu «dzīvaiš» liecīnieks ir mežrožu krums Braku māju pagalmā. Bet pavismā drīz te varēs redzēt ainas, ko skatīja rakstnieks. Un kā lai tad neuzkāpj kalna pašā galā un, skatīties uz Tālavas mežiem, neatceras un nedeklamē «Tālavas taučētāju»?

Linu fabrikas kolektīvs ir lielu pārmaiņu priekšvakarā, tā jaunie uzdevumi noteiktī atbilstoši pārejai uz pašfinansēšanos un pašapmaksāšanos. Ievirzīts liels darbs, lai izskaustu neproduktīvo darbu, samazinātu tās štatu vienības, apvienojot ar radniecīgām, kur darbinieki nebija pilnībā noslogoti. Fabrika gatavojas savai kapitālajai rekonstrukcijai, bet līdz tam cēlēs izpildīt pašskājumus, kas vir-

zīti uz darba apstākļu tūlītēju uzlabošanu, darba kultūras celšanu, augstākas kvalitātes nodrošināšanu. Ievirzīt kārtību štatu sarakstos, rodas iespēja ietaupīt līdzekļus smagāku darbu darītāju labākai apmaksai. Piemēram, to, kuri strādā stiebriņu mērcēšanas ceħā un citur.

Daudz šajā laikā darba ir ekonomiskajam dienestam, sabiedriskajām organizācijām, grāmatvedībai.

Pastmarkas «tēvs»

26. decembra numurū iestākām pastātu par pastmarkas rašanos, tika pieminēts Rouenda Hilla vārds (1795. — 1879. gads). Bija, tātad, nobriedusi nepieciešamība ieviest pastmarkas, taču to izdarīt spēja vienīgi R. Hills — koloniālā dienesta ierēdnis, vēlāk britu karaliskais ģenerālais pasta meistars.

Par vēstulu piegādi Skotijā, arī citās zemēs, bija jāmaksā visai dārgi, tāpēc adresāti bieži vien atteicās saņemt pastu, jo jau pats fakti, ka vēstulei atšķīta, liecināja, ka sūtītājs ir sveiks un vesels. To pašu apliecināja arī nesāņēmā vēstule, kas atgriezās atpakaļ. Nauda ietaupījās. Modē bija arī citas līdzīgas viltības, pasts cieta lielus zaudējumus.

1835. gadā tika izveidota speciāla parlamenta komisija pasta lietu reformācijā, R. Hills bija tās loceklis. Viņam izdevās pārliecīnāt parlamentāriem, ka pastām ir izdevīgi pārsūtīt lielu daudzumu korespondences par mazāku maksu nekā mazāk, toties dārgāk, ierosināja ieviest vienu zemu tarifu bez jebkādiem sarežģītiem aprēķiniem, bet galvenais — lai vēstules piegādi jau iepriekš apmaksā sūtītājs.

Komisija savas sēdes sarīkoja vā-

rākas reizes, bet tā arī nespēja nonākt pie kāda secinājuma. R. Hills atmeta visam ar roku, izstrādāja savu projektu. 1837. gadā publicēja brošūru «Pasta reforma — tās svarīgums un īstenošana», kurā pamatoja vēstulu pārsūtīšanu par vienotu maksu neatkarīgi no attāluma, ko apmaksā iepriekš.

Sākās trīs gadus ilga šīs idejas «izciņšana cauri». Pret to vērsās britu pasta administrācijas vadība, karalistes ģenerālais pastmistras to nosaucā par «visnesparastisko no visiem mulķīgajiem izdomājumiem». Londonas galvenā pasta sekretārs atraidīja kā «neiespējamu», parlamenta deputāts nosauca par «pjāpāšanu», bet R. Hills priekšlikumu par pastmarkas uzlīmēšanu — par «mulķību». Kāds cits deputāts pazinoja, ka «tikai vieniesīgie mulķi varējuši ieteikt projektu, kurš nav derīgs pat eksperimentam».

Taču R. Hills neatkarīgs. Tiekai tad, kad parlaments saņēma vairāk par diviem tūkstošiem peitījumi, kuras atbalstīja reformu, veselais saprāts bija guvis virsroku pār konservatīvismu. 1839. gadā pasta jaunā likuma projekts nonāca pie karalienes Viktorijas. Spēkā stājās 1840. gada 10.

janvārī. Vēl pagāja apmēram pusgads, kamēr tika sprīests par pastmarkas formu un zīmējumu, par pielīmēšanas paņēmienu (daži piedāvāja vasku vai zīmoglaku, bet R. Hills palika pie sava — jau tipogrāfijā ofīru pusi noklāt ar līmi). Un nu beidzot 1840. gada 6. maijā pasaulei pirmā pielīmētā valsts pastmarka sāka apgrozību Lielbritānijā.

Pasta un filatēlijas vēsturē tā pazīstama arī ar «Melnā peniju» nosaukumu — bija iespiesta ar melnu krāsu un tās vērtība bija viens penijs. Uz šīs markas bija attēlotā karaliene. Vienā blokā iespieda pa 240 pastmarkām. Vienlaicīgi tika iespiesta arī pastmarka ar divu pensu nominālu zilā krāsā, ko izmantoja lielāku sūtījumu apmaksāšanai. Šīs pastmarkas iespieda tipogrāfijā «Perkins, Bérons un Petzs» no formām, ko bija gravējuši Čārlzs un Frederiks Hiti. Papīrs bija ar ūdenszīmēm. Līdz pat 1901. gadam karalienes portrets palika nemainīgs — arī uz pastmarkām viņa gribēja saglabāties jauna.

R. Hills vēl savas dzīves laikā izbaudīja triumfu, priečājās par sava izgudrojuma milzīgo pieprasījumu. Viņš paglabāts Vestminsters abatijā līdzās tvaika mašīnas izgudrotājam Džeimsam Vatam. 1882. gadā pie biržas ēkas Londonas Sitijā viņam atklāts piemineklis.

Cinko lilija

**NO LASĪTĀJU
POĒTISKĀM
BURTNICĀM**

MĀTEI

Kāda tu vārga,
Māmuliņ mana!
Rūpestu grumbas
Pierē sen mana.
Krunkainos vaigos
Lāime un bēdas,
Pagātne sūrā,
Sodienas pēdas.

Upmala ziedēja
Purenēs vienās.
Un kādū nastu
Pacēli — zini!
Mazgājot veļu,
Nogrima dienas
Tumšajā upē
Kā akmentiņi.

Piesūcās mati
Baltajām putām,
Neizskaloši,
Neizmazgāsi.
Kaut arī kritisies
Upe jau būtu,
Bet akmentiņus —
Nesalastīsi.

Preili, Preili, tu pilsēta mana,
Kur gan citur man tādu vēl rast.

Raina bulvārī dzeguze zvana,
Ievu ziedos tvīkst Feimankas krasts.
Klusums staigā pa ieliņām sīkām,
Laika ritums te mūžīgi gauss.

Tik ar tevi man atmiņas saistīs
Katrui dienu no bērnības jau.

Preili, Preili, tu pilsēta mana,
Kur gan citur man tādu vēl rast.

Raina bulvārī dzeguze zvana,

Ievu ziedos tvīkst Feimankas krasts.

Bite medu sūc zeltainā kļavā,

Stārkis kladzina ritenī cēls.

Tā ir pilsēta mana un tava,

Kur pār parku mirdz Saulstaru kvēls.

MANA PILSETA

Daudz ir pasaulei pilsētu skaistu,
Bet par tevi man mīļākas nav.
Tik ar tevi man atmiņas saistīs
Katrui dienu no bērnības jau.

Preili, Preili, tu pilsēta mana,
Kur gan citur man tādu vēl rast.

Raina bulvārī dzeguze zvana,

Ievu ziedos tvīkst Feimankas krasts.

Bite medu sūc zeltainā kļavā,

Stārkis kladzina ritenī cēls.

Tā ir pilsēta mana un tava,

Kur pār parku mirdz Saulstaru kvēls.

Preili, Preili, tu pilsēta mana,
Kur gan citur man tādu vēl rast.

Raina bulvārī dzeguze zvana,

Ievu ziedos tvīkst Feimankas krasts.

Klusums staigā pa ieliņām sīkām,

Laika ritums te mūžīgi gauss.

Pāri kapličas bērziņam līkam

Vienmēr ražēnas darbdienas aust.

Preili, Preili, tu pilsēta mana,

Kur gan citur man tādu vēl rast.

Raina bulvārī dzeguze zvana

Ievu ziedos tvīkst Feimankas krasts.

Jānis GURGONS

SPORTS * SPORTS

**Panākums, kurš
spārno**

9. janvārī notika Līvānu eksperimentālā māju būves kombināta dāvātā kausa izcīņa basketbolā vīriešiem.

Sacensību vieta — pilsētas I vidusskolas sporta zāle. Piedalīs rīkotāji — kombināta komanda, kā arī eksperimentālās biokīmiskās rūpniecības, 8. autokombināta filiāles, būvmateriālu un konstrukciju kombināta, dūdenssaimniecības 21. PMK, stikla fabrikas, komanda no Madonas un mūsu agrofirmas pārstāvji. Sacensību galve nais tiesnesis — Antons Vaivods.

Pēc izlozes mūsu komanda iekļuva otrajā apakšgrupā. Pirmā spēle bija ar Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpniecības komandu, tā beidzās ar uzvaru. Otrā bija arī, kā vēlāk izrādījās, kausa ieguvējam — sacensību rīkotājiem — eksperimentālā māju būves kombināta komandu, un bija jāsamierinās ar zaudējumiem. Toties trešā spēle — ar 8. autokombināta Līvānu filiāles komandu mums atkal deva uzvaru. Tādējādi savā apakšgrupā agrofirma ieguva otru vietu un tiesības piedalīties finālsacensībās.

Par trešo un ceturtu vietu nācās cīnīties ar Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta basketbolisti. Konkurence izrādījās sīva, mūsu komanda uzvarēja divos, pretinieki — vienā setā, un ieguva tiesības uz trešo godalgoto vietu. Saņēmām eksperimentālā māju būves kombināta dāvātās skaistas medaļas un vimpeli.

Agrofirmas komandā startēja brāļi Ilmārs un Voldemārs Meluškāni, Mihails Kuznecovs, Jānis Džeriņš, Aivars Vasiļevskis, Aleksandrs Poplavskis, Aleksandrs Ribinickis un Juris Kodors. Spēļu noslēgumā tiesnešu kolēģija noteica labākos. Par labāko uzbrucēju atzīts būvmateriālu un konstrukciju kombināta pārstāvis komandas kapteinis Vladimirs Isačenko, bet par labāko aizsargu — mūsu komandas kapteinis Jāzeps Šņepsts.

Pateicamies Līvānu eksperimentālā māju būves kombināta fizkultūriņiem, sacensību galvenajam tiesnesim Antonam Vaivodam un sekretārei Māritēi Kozlovskaip par operatīvo darbību spēļu laikā.

Jānis BELOUOSVS,
agrofirmas sporta metodikis

Agrofirmas «Krasnij Oktjabr» valde un sabiedriskās organizācijas izsaka

visdziļāko līdzjūtību

Ērikam Indānam

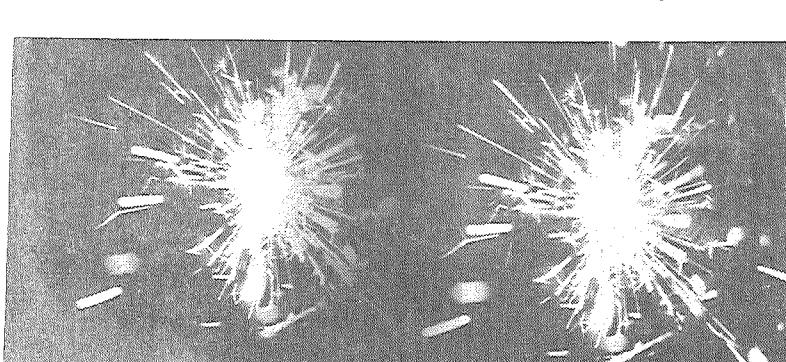
sakarā ar MĀTES nāvi un

Valenīnai Indānei

sakarā ar MĀTES nāvi.

Redaktors A. RANCĀNS

DRAKONS VAI PŪĶIS?

Jaungadā publicētās ziņas par to, kādā pārtrauta paspārne gaidāma dzīvošana, izraistījušas plašu sabiedrības slāpu interesi. Vieni vēlas vēl sīkāk ko uzzināt, citi turpretī apšaubā autoru kompetenci. Pirmais bija kāds noskaitīties vīrs:

— Ko jūs tur putrojat? Visās avīzēs un žurnālos skaidri un gaiši teikts, ka tas ir Pūķis, jums — nez kāds Drakons. Un vispār maldināt tautu. Lai tiktū publicētu atsaukums!

Tad pretī nāca divas jaunavas:

— Tas jūsu Drakons uz mums jau neattiecas, pie mums būs Pūķis! Līķa tāda un apstākļi sekojoši.

Runa ir par radījumu, kurš, kā jau tiek zinots, nenāca vis pie eiro piešķiršanas dieva Jahves, bet kurš labi pazīstams Tālajos Austrumos, tā ka tālāk par Urālu kalniem var arī nenākt. Ja vēlaties, gaidiet savu Pūķi!

Ko mēs zinām par Pūķi? — Bijis liels rīma un pudsienojis ar bagātām jaunavām, kamēr nav tikušas nocirstas tā visas galvas, līdz mūsu dienām saglabājies zāļa Pūķa veidolā un kā bērnu rotātieša. Vai tāds var iespējot! Jaužu likteņus? Var, bet kā, to zina katrs, kas sapazīstas ar «zaļo».

Cita lieta Drakons. Par to, ka uz mūsu mīļās Zemītes viņš nav pirmo reizi, liecina šādi fakti: — Ziemel-

pola tuvumā mūs priecīgi sveic Drakona (saukti arī Pūķu) zvaigznājs, ja pamānīsi to, tad ieraudzīsim arī abus Lāčus (sauktus arī par Greizajiem Ratiem), no šī zvaigznāja oktobrī var vērot zvaigžņu lietu — jo tās skaistās, palūkojiet, tās ir viņa meitas — drakonīdas, Kanāriju salās viņš iestādījis savu koku, kurš tā arī saucas, bet Dienvidāfrikā sev par prieku izveidojis kalnu, Atēnās pirms mūsu ēras darbojies kā likumdevējs un atstājis zināmos Drakona likumus. Viņa jaunākie brāļi — drakoni — vēl šodien dzīvo Malaizijas arhipelāgā, Indijā, starp kuriem ir arī lidojošie īpatni. No augstāk minētā ir skaidrs, kā Drakona mūžā ar Preiliem saistītu notikumu nav. Varbūt tik kas atgadīsies šo gadā.

Tādāk, kāpēc gan lai es, būdams kulturāls cilvēks, tādu spožu personību saīsinājuši ar kādu reputāciju zaudējusi Pūķi? Ka viņš patiesām ir spoža personība, liecina šeit klātēpieliktais fotoattēls, ko ar sevišķi jūtīgu teleskopu ieraudzījis mūsu korrespondents Hokaido-jama Tokio-san. Redziet, kā mirgo viņa gaišas acis!

Pagaidām Drakons vēl atrodas 13,5 parseku attālumā no brāļa, ko pastāvīgi rādza kopā ar Lāčiem, kad meklējam Stellu Polāri. Jūtu, ka neticīgie, paskatījušies uz otru klātēpielikto attēlu pateiks, ka janvārī tā var stāgti tikai pēc satikšanās ar zaļo Pūķi. Bet nekā — Drakons jau iztālēm ar savu karsto elpu izkaušējis sniegus!